

РОГОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 185 (685) • Четвер, 30 вересня 1993 року • Ціна 40 крб.

ЗИМА СПИТАЄ, ДЕ ЛІТУВАВ

З багатьох куточків України та з-за її меж пролягли суди шляхи-дороги. З Миколаївської, Херсонської, Кіровоградської, Київської областей, з Молдови... Везуть потужні машини ріпну городину, фрукти. Сюди — це на торговельно-закупівельне підприємство «Залізничний плодкомініат», де йде заготівля сільгосппродукції на зиму.

Показники ще далекі від оптимальних, тож назвемо лише деякі дані. Так, картоплі вже заготовлено 650

Краще менше, та краще

тонн (план — 3400 тонн), капуста 40 тонн (2500), цибулі 200 тонн (900), моркв 280 (900), столового буряка 270 тонн (900). Помідорів заготовлено 105 тонн (план — 150 тонн), замочено яблук 12 тонн (40 тонн). Найліпші справи із солоними огірками — при плані 150 тонн їх перероблено 230 тонн. Що ж, жителі Залізничного району столиці України будуть цієї зимы з росолом.

Абзац з листа

За нинішніх цін селянинові жити легше, ніж міському жителю. Бо хоч і працює він, не покладаючи рук, а ще й віддає має: і м'ясо, і городина — все своє. Тож ті невеличкі городи, що останнім часом вийшли нам, городянам, теж є великою підмогою у нашому бюджеті. Самої тільки картоплі спробувати закусити на зиму — стане в копійку.

Ольга САВІНА,
робітниця.

Київ.

торговельні ціни. Тож якщо буде реалізація, невідомо. А «протарготи» ніхто не хоче.

Отже, депо із планів залишиться на папері. Того головного завдання — зберегти наявну продукцію, щоб вона аби потрапила до покупців. Во коли така вже ситуація, то й справді — краще менше, та краще.

Олександр ВІНЮКОВИЧ,

Олександр КЛИМЕНКО

(фото).

ПРИЗНАЧЕННЯ

Указами Президента України Л.Кравчука від 28 і 29 вересня 1993 року призначені віце-прем'єр-міністрами: ДЕМ'ЯНОВ Володимир Васильович — з питань агропромислового комплексу, СЕДУХОВ Василь Іванович — з питань промисловості та будівництва, ЖУЛИНСКИЙ Микола Григорович — з питань гуманітарної політики.

ЛАНДИК Валентин Іванович — з питань зовнішньовісвоєкономічної діяльності та інвестицій, ПІМАРОВ Валерій Миколайович — з питань військово-промислового комплексу.

Також призначені: ДЮБОВА Іван Михайлович — міністром культури України, (Закінчення на 2-й стор.)

Продиктовано в номер Створено узгоджувальну комісію

Акт протесту Голови Верховної Ради Криму Миколи Багрова проти політичної гри навколо Закону «Про вибори Верховної Ради Криму» не приніс бажаного результату. Хоча депутати й відхилили відставку спікера, зміни до Закону про вибори так і не ухвалили.

Створено узгоджувальну комісію, яка спробує знайти прийнятний варіант статті про представництво кримських татар та інших національних груп у Верховній Раді.

Звертаючись до учасників мітингу, заступник Голова Меджлісу Рефат Чубаров заявив, що 2—3 жовтня відбудуться надзвичайні засідання Меджлісу, на якому планується ухвалення рішення про громадянську непокору кримських татар владі.

Перша рекогносцировка

Першою, так би мовити, рекогносцировка стала поїздка делегації Міністерства оборони України на чолі із заступником міністра генерал-лейтенантом Іваном Олішником до Туреччини на міжнародний ярмарок оборонної індустрії. На ярмарку свою продукцію виставили 80 фірм з різних країн світу. Як відомо, ніші посткомуністичні держави «лацають дірки» в своїх економіках з допомогою продажів зброї. Україна ж робить у цій справі лише перші кроки. Може, танки, літаки, зенітно-ракетні комплекси, міномети, кулемети та автоматичні зброя України не бракує, допоможуть у майбутньому долати економічну кризу. Хоч в цій справі наближає «але». А саме продаж на таких ярмарках зброя потім обов'язково буде стріляти. То чи варто нам поповнювати список держав, які торгують смертю?

На 38' азку — Москва

Напруження не падає

До жерти московського протистояння долучається ще одна — 47-річний полковник мільції В.Решетук. Багато гітхих днів. Він був тяжко травмираний під час нічної битви на Садовому-Кудринській вулиці і помер у лікарні. Група громадян, що рухалася тротуаром і зводила бар'яки на Садовому-Кудринській вулиці, ампліфії. Сам дієр неспиримирних із «Трудової Москви», як заклики, був в оточенні своїх бойовиків. І не завжди, десь тридцять позад, закликаючи через мегафон своїх прихильників висловити задоволення депутатів. Все розгорталося практично за першотравневи сценарієм, коли, шкваризаються, старенькими пенсіонерами, бойовики напали на ЗМОН.

(Закінчення на 5-й стор.)

Фото Олександра ОБУХОВСЬКОГО (Укрінформ).

Репліка

Севастополь у блоkadі... Поки що в інформаційній

Схоже, що Севастополь нині переживає справжню духовну інтервенцію Росії. В газетних кіосках суціль російські видання, чорносоєні гасети, брошури монархічного спрямування. Паралокс, але в цьому укрїнському місті сьогодні жителі не мають можливості купити бодай якусь українську газету. Місяцевий «Союздрук» за чеської командою навіть не замовляв української періодики. Інакше як зневагою до нашої держави це не назвати. Доки офіційний Київ й надалі демонструватиме байдужість й нестерпимість у вирішенні цієї проблеми, головна база ВМС України так і залишатиметься у блоkadі. І далі, Боже, щоб тільки в інформаційній.

Валентин ЛАВУНСЬКИЙ.

Принагідно, як наперекор і одразу ж після проголошення незалежності України національно-демократичні сили доводили, що Україна першою із республік колишнього СРСР майде з економічного застою, оскільки має найкращий потенціал.

Принада — це в прорухах експерти. Винні владні структури. Закориниши створенням власного йдеу, державні-мужі випустили з рух наглоновіне — правові вакелі сущіствства. Цей вакуум одразу ж заповнили клінові структури. Край вахалівлі обіцяв проквісти пресвіт Леонід Кучма, оголошувши шлі марші, — та далі тасел не пішов. І тепер керівники держави виглядають вершинами, що сіли на безвіджидних коней та ще й без вуджидів.

Одним з найсерйозніших пропра-

Про наболіне

БЕЗКАРНЕ ГРІВІЖНИЦТВО, або Чому часом хочеться стати диктатором

хунда стала виселення з півд лі-
звонку перекручує та співу-
дівати. Перекручуючи по
декілька разів одні той товар,
вони широко відхрили двері
інфляційним процесам. Сьогодні
з десятих тисяч так званих МП,
ПМП, СП і т.д. мало хто займає-
ється виробництвом товарів та
наданням послуг. На Поділлі їх
менше п'ятої частини. Реалізація
«дільних людей» кривиться до
крайньої державної виробничої
підприємств. Через знайомих, ро-
дичів, за кабарі вони вимагають
майже все, що мало б потрапити на
прилавок, нахартуючи їхню
промоути свій товар трохи
сильніше.

Сильний удар по економіці Ук-
раїни завдав директорський кор-
пус підприємств-експортерів. Під
наміром продавати зовнішній де-
фіцит за кордоном валюту в коло-
сальних розмірах. А щоб створити
видимість турботи про рівність ко-
лективів, на кожен заводів налі-
шувалися загрозливі гачки. Цю
інсинути арифметику оперативно
опанували й велетні агро-
промислові комплекси. Тільки
завдяки всьодо державним
амбасам Росії стало відома про
жалісні факти перепродажу з Укра-
їни так потрібних нам інструмен-
тів.

Подібне гонимовані було ви-
явлено і на Хмельницькій. «Голос
України» про це писав. Та хитрий
підприємці стражд завою, певне, за
прикладом Києва, вважають, що
приховування валюти за кордоном,
півнесення державі збитків в
особливо великих розмірах не є
злочинком.

Відлучити способом виснажен-
ня економіку України стало пере-
качування коштів з державних
підприємств у комерційні струк-
тури під вигадливим виглядом
підприємств, передачі на їх бі-
лаві, в оренду і т.д. основних за-
собів, виробничого матеріалу,
техніки, безсортничих кредитів
тощо. Тільки при цьому тор-
товийський завод «Оріон»
дідав з десяток подібних струк-
тур, де засновниками виступали
близькі до директорського крила
особи.

Ця перестроєність МП, що
ділила при державних
підприємствах, розпочався
обвалний процес безсортничого
редуктування комерційних струк-
тур під вигадливим виглядом
підприємств нафтопродуктів. На ділі
ж державні гроші місяцями ви-
користовували приватні особи для
власного збагачення. На Хмель-
ницькій тільки за конфіденцій-
ними даними корпункту у

першій половині року було пере-
середно додні не повернуло
мільярдів карбованців.

Ось документ N 838 від 4.08.93.
«Хмельнянське обидвання «Агро-
техсервіс» уклав одузу з фірмою
ЗСТ млі НТБ м. Київ на постачу-
вання 30 тис тонн дизельного пали-
ва. Протягом 6—9 липня 1993 ро-
ку фірма перерахувала кошти а сумі
26 млір 82 мліл крб., у тому числі
обидвання 14 млір 372 крб. і
підприємством підприємства 11
млір 710 мліл крб.

Фірму умовою договору не ви-
конала і на вимогу повернути гроші
відлучила не дада.

Для одлучити нафтопродукти об-
идвання «Агротехсервіс»
одержало в банку «Україна» АК
кредит, за користування яким
тільки з 9. 03. по 20. 07. січня
93 млір 837 тис 233 карбованців.
Перерахування процентів відче-
но не продовжується.»

Зайсно, ті мільйони за кредити
під ніщо не будуть компенсовані за
хвилю, недалекогобудити госпо-
дарників. Збитки будуть застосу-
накладені на ціну хліба, молока,
м'яса тощо.

Держава легалізувала ще одні
шляхи переведення безтоварних
ресурсів у інші гроші. Ним стало
створення так званих фірмових
магазинів від різних баз, заводів,
фабрик і навіть невиробничих ус-
танов. Для майже людей це по-
винніст конкуренції, найбіль-
шимим товаришівробина до сло-
жачина тощо. Насправді ж отим
одним магазинчиком чи автошко-
лою завод проблем не перекрив,
не зніжить ціни на загальному ринку.
Зате тільки-но мовлять, що не-
отримувати гроші, реалізувати
необілюваний товар.

Ось приклад. Ніби й добру
справу зробив зорянийзавод «О-
домунар», відкритий при своїй
також існуючій обидваній
фірмовий магазин. Та що з то-
го вийшло? Всі зазначення, що
мали йти в ремонтну зупу, по-
трапили в магазин. А збитки
однимими партіями на чорний ри-
нок.

Куди не кинь оком — всюди
дурять державу, якоючим з
інтересів свого крила. От і по-
став питання: чому на загально-
му ринку вимагають Кабінету
міністрів розкращання набирас
розмаху?

Свою точку зору на це має
хмельнянська обидва організація
Трудового Конгресу України. Во-
на вважає, що саме з вини Прези-
дента і Верховної Ради перестали
належно виконувати свої обов'яз-
ки силові органи влади. Тільки
при зміні керівного складу всіх
верхів ешелонів правоохоронних

органів та їх окремих підрозділів
на місцях можна відновити зако-
носудливність.

В наших законах дірок, як у ре-
шеті, — це факт. Як і те, що й ті
не застосовують. Скажімо, з
Кримінального кодексу України
ніхто не виключив 167-му статтю,
за якою притягують до
відповідальності службові осо-
би, які внаслідок своєї
діяльності завдали держава
суттєвих збитків. На Хмельниць-
кій за цією статтею не притягну-
то до відповідальності ні од-
ного керівника. А таких — аж
горіло гачки.

Не скаржана в статті 155-2, що
карає за добри, коли не ступи
сьогодні — з тебе смі шукать зе-
рні. За пробад у магазині за-
води з Києва до Хмельницького
провідники правила на початку
місяця від смі до десяти тисяч.
А до Москви так уже сто. І ро-
битися це відкрито.

А як захищали на ринках па-
летників, на базіх і в магазин-
торгівлях, а як злодійство на
підприємствах — розгукнувся
все, що тільки під руку потрапи-
ло.

Та що говорити про сирих не
защедні. Буває, що не виконують
яке прийняті рішення суду.
Скажімо Кам'янець-Подільський
міський суд 4.02.93 обидвав своїм
рішенням місцевий завод «Елект-
роприлад» відлучити а будинок по
вул. Кулиба, 4 двохмісному квартиру
громадянину Пасичку.

Керівництво заводу разом з
механікомом доді не виконало
рішення суду. І так неслухняно
Закону вже стало у Кам'янь-
Подільському помітно озвучено
діяльність місцькозкому.

«Повсюди беззаконня, зако-
нодавчі рішення, розкращання
держави викликає у чесних лю-
дей обурення. Все частіше звучать
заклики до сильної ролі. По-
веріте, навіть самому, коли
тримався в руках матеріали на
ділці, з ними не здалося впо-
вартися навіть СБУ, мовомові
хочеться стати диктатором.
Хоч деякий час. Щоб
відлучити всю злодійську
братію та карниські
дислопалі. А попереду колонни
поставити винуватців беззакон-
ня. І якщо недовольність від
широко демократії й справді
не скінчиться, люд см знайде
свого фірмера. Але тоді далі ба-
гато буде пізно чути потя-
дича.

Михайло
ВАСИЛЕНКО.
Фото Михайла САЧКА.

БЕЗЖИВАНЬ НАРІКАНЬ

працюють луцькі швачки і шить
добротні костюми

Парадокс наших днів. Коли
підприємство погано працює, то
це сьогодні особливо не дивує.
Ніби так і має бути. А ось коли
все добре — зауважуєш: як це
модель, вань відкритий? Так бу-
ло і мною, коли під час зустрічі з
директором луцького виробни-
чо-торгівельного швейного під-
приємства «Волинь» Аллою То-
машук я почув, що на швейній
фабриці за останні два роки не
було скорочено жодного праців-
ника, ані найменшого спадку ви-
робництва, а навики — відбу-
лося зростання. Більша того, як-
що в минулі роки тут шили тільки
чоловічі і дитячі костюми та
брюки, то цього року асортим-
ентом поновилися новим видом
швейної продукції — жіночими
костюмами. Причому дуже епа-
ганістичні. Шість тисяч одиниць
таких костюмів аміть розпустили.

Справді, по-доброму можна
подивуватися а звідкільді підприєм-
ство бере тканини, коли сьо-
годні так стужно і холодно, а
потрібно для жіночих виробів
підшито? І Алла Сергіївна розпо-
відала, що в них дані ділові і
дружні стосунки з колективами
Мінського камвольно-суконного
комбінату, каунаського держав-
ного швейного підприємства
«Добре», луцького державного
підприємства «Волтекс», звідки
постійно одержують костюмні
тканини. Не було в директора
жодних нарікань на недовро-
ту сьогодні банківської системи,
перерахування грошей та інші
перешкоди.

Тільки не треба думати, що
це нам легко дається. Алла Сер-
гіївна А. Томашук не бракує
пелажних камнів вода не потеме.
Ми старасмося бути гідними
партнерами для тих, а कि маємо
ділові за ціни. Цінуємо їх. З
підприємства Чернівецького
одержуємо сукніні тканини. Не
відлучаємо особливих трудно-

щів у ділових стосунках з росій-
ськими підприємствами, що
і Іванові і Твері. Ім ми даємо го-
ту продукцію, а від них одержу-
ємо потрібні нам тканини. Для
нас це — вигідний бартер. Ве-
лику партію чоловічих брюк і жі-
ночих костюмів цього року по-
шили з тканин, одержаних із
Сирі.

Колектив швейного підприєм-
ства у Луцьку має власний фір-
мовий магазин, де змичають по-
пит на продукцію. Сьогодні в
моді — чоловічі двобортні ко-
стюми. Їх охоче шить на фаб-
риці, продують у багатьох мі-
стах України. З початку року по-
шито майже 120 тисяч одиниць
чоловічих костюмів, що на чоти-
ри тисячі одиниць більше, ніж за
такий же період року. Якщо
сьогодні швейні підприємства
зменшують випуск виробів дитя-
чого асортименту, бо це еконо-
мічно невигідно, то тут наважи-
ли — збільшувати. А в останній
период випуску дитячих та
попіві брюк і сукні. Збільшили
спит на чоловічі піджаки —
тут негачно це врахували. Стали
в моді жіночі сідничні з картатих
тканин — також наважились їх
випустити. Отак з врахуванням на-
су, попиту, моді і працює ця
колектив. Непогано виходить.
Цього року тут вироблено товарів
для народу на 3 мільярди
888 мільйонів карбованців. Це
понад сьогоднішнього однієї
роботи будь-якого колективу в
грозі. Для швейників Луцька
найкраща оцінка — продані ви-
робки, поплачені грошею покупців.
Саме цього ми не бракує.

А може, подумати, а успіх ко-
лективу ще і в тому, що тут пра-
цюють тільки жінки. А вони за-
жди по-особливому дають про-
дів і чоловікам. Тільки у шить
для них гарніші і ширші.

Богдана БЕРЕГЕТА.

Волинська область.

ЦНА ВУГІЛЛЯ — В ЯКОСТІ

Уже не перший рік те, що
видають па-гора із майже
двіохмісному містечку, де жи-
є Донецька, спеціалісти
відкрито називають не ву-
гіллям, а — гірничою ма-
сою. Тобто без вуглевугаба-
жів, а саме те, що, як ма-
масу, азовістність однієї сьогодні
сатас 40, або й усіх 50
відсотків...

Виробниче обидвання «О-
домунар» з вуглевугабжів «О-
домунар» фабрики «Донецькпе-
ределер» якум, ва котрих підлучують
костюм майже 70 відсотків ву-
гілля, що його видобувають
гірничі області. Доламо соди
це відлучували фабрики, що
на базалі і шахті, і інко-
хмізаваді. Потужна інду-
стрія. Та з кожним роком й
виробнича званятижність
зменшується. Наприклад, у
першій половині року 1993
року 70 відсотків, було пере-
роблено 60,5 мільйона тонн
вугілля, випущено для консу-
мента 35,5 мільйона тонн.
Причому фабрика ставила
загальнодільна — різко «пна-
ді» показники видобутку па-
лява.

Оптові ціни на основу про-
дукції вуглевугабжів
копелетув — значною мірою

залежать від зростання ціни
на паливо. А вона торік під-
вищилася на 90 рублів, що
го року — всь а шість. Тож
підлом законівирі: «о ціни
на вугільний копелетув різко
«ідскочили».

Важко створити вуглевугаб-
жувальний галузі непростя,
складовими вистачає. А ще ж
потребує негайного розв'язан-
ня екологічне питання: як
державним забруднення вико-
нають передовіст а є і са-
мі вуглевугабжувальні фаб-
рики з постійними отруйними
випадками а атмосферу, у во-
доцми, зі складуванням від-
ходів — породи. До речі,
останніх патромажується
пороху понад 60 мільйонів
тонн, а рівень їх використан-
ня становить сьогодні лише
5—10 відсотків.

Чи є можливості покраще-
ння роботи вуглевугабжув-
вальних підприємств Донець-
кої, що так. Але для цього
потрібно зосередити вироб-
ничтво, реконструювати і
технічно переоборудувати
підприємства.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

Продиктовано
в номер

В кінці тунелю... грати

Довж засуджених злочинців-рецидивістів (одні за заплутування та крадіжку, другий — за крадіжку) втекли з установи виконання покарання № 35 (в Біла Церква), просячись більше ніж 40-метровий тунель, що вів під каранти УВП. З перших же годин після виконання сім'ї втечі розпочали роботу штаб операції з розшуку і затримання втеклих, який очолює начальник управління з виконання покарань УВС Київської області полковник Петро Коробак. Чітка взаємодія штабу з іншими правоохоронними органами та оперативною групою штабу столичної частини ВБС внутрішньої кошової охорони МВС України на чолі з полковником Романом Грошем дозволяють провести оперативні заходи у найкоротші строки. Три доби не змикали очей очі і співробітники, ішла напружена пошукова робота і, ось атакані дали про себе знати — затримано двоох осіб, похорошаючи допомогою одиго, гримі, іксю. У зазначений час на місці, що злочинці значили для зустрічі, на них чекали співробітники УВП, які підірвали спеціальним призначенням. Через дві години злочинці були затримані, останню крапку в операції з розшуку втеклих акційної служби Анатолія Литвин і Сергія Рєва.

Консенсус шукають єпископи

Міжконфесійні відносини на Закарпатті все ще напружені. Не зважаючи на пошуки представників владних структур, між релігійних проблем пошується повільно. Тим адміністративний факт, що за стіл переговорів, як наразі, сіли керівники найбільш інгульських настроями конфесій: православної — Євфимія та греко-католицької — Іоан. Серед найпоширеніших питань, що розглядаються, — полегшення богослужіння у храмах. Свої очі звернули до керівництва області з проханням на період переговорів утримувати від будь-яких рішень і дій стосовно міжконфесійних проблем і зобов'язали самостійно розв'язати проблеми за цей час конфлікти між вірянами.

Ні страйку, ні партій

У другій половині понеділка в обласному центрі відбулася нарада з участю членів координаційної ради, створеної під час червневих страйків, професійних лідерів та керівників державних підприємств не лише членивської промисловості. Саме цього дня мали закінчитися тижневі акції щодо невдоволення паліаю словачкам. Ініціатором акції виступив донахильний страйком. Яким були адл шкаторському руху, як діяти в нинішній складній ситуації? Ці питання були гоговорені на нараді. Уже вказано, що рішення Верховної Ради від 24 червня щодо проведення перерви в парламенті та Президента України в різні термини наступного року не впадує деяких лідерів робничого руху, які наполегливо виступають за поновлення страйку з 28 вересня. Проте цілкоміа більшість проутіжів на нараді виступили проти страйку, а саме за відмову від невдоволення членів державного підприємства страйкового комітету. Як на останньому шкаторському мітингу, і знову виступили про страйку на нараді. Профспілок нової партії — робничий. Але ці пропозиції не знайшли підтримки.

Государственное
производственное объединение
«ПРОСВЕТ» в г. Харьков
с склада № 4. Днепропетровские
ответные партии
химолатериалов «Хвойных пород».
ШПАЛЫ
ЖЕЛЕЗОДОРОЖНЫЕ
широкой колеи
(непопачиванные)
БРУСЫ размером 150х150 длиной
1-2 м.
ДОСКА обрезная и необрезная
10-60 мм.
Формы оплаты любая.
Наш адрес: 320070, г.
Днепропетровск, п. К. Маркса,
60, каб. 52.
Телефоны: (0562) 44-06-23,
45-21-22.
Факс: 44-06-23.

— У вирі політичних партій, організацій та рухів громадянин майже не орієнтований. Як мовисторичний ТКУ зберігає і зберігає популярність?

Валентина ЄЩЕНКО: Так, що має великі сумніви стосовно ТКУ, переконано його подальша діяльність. Особливо я ще рік тому була впевнена, що ніколи не буду причетною до будь-якої партії. Але сьогодні ми йдемо до багатопартійних виборів. З'явилася реальна можливість вплинути на політику держави, залучити до її формування той незначний інтелектуальний потенціал суспільства, який досі не використовувався. У складі політикокомітету і координаторів ТКУ я бачу людей, які розуміють ситуацію. І не дуже вірю в збереження великої кількості мандатів на наступних виборах. Але перше пошто народилася, і я вірю в її майбутнє.

— Кілька слів про основні засади вашої програми.

Анатолій МАТВИШЕНКО: Перш за все ми виходимо з природного протегнення людини жити краще і заможніше. Тільки через заможну людину ми прийдемо до багатого держави. Ідеологія партії виходить з формули: труд — талант — капітал. На відміну від, скажімо, соціалістів, ми вважаємо, що можливе поєднання праці й капіталу і вступимо за підтримку всієї форми власності. Але ТКУ визнає лише один шлях реалізації цього природного протегнення — працю.

У ПАРТІЯХ І РУХАХ

— Дата реєстрації ТКУ збігається з прийняттям Вер-

хованого Радого рішення про дострокові вибори парламенту і Президента. Як а оцінюєте політичну ситуацію в країні?

Валентина ЄЩЕНКО: Вважаю, що це було нормальне, конструктивне рішення, своєрідна угода між законодавчою та виконавчою владами. Не бачу потреби повторювати російський варіант, який не є прикладом демократії.

Анатолій МАТВИШЕНКО: Ситуація акрай складна. Рішення Верховної Ради аксиаю мірою агаму соціальну напруженість. Але треба шукати виходу з економічної. Проєсуються шля-

хом інформаційного стимулювання: єсвійських ін'екцій неможливо. І тому наше звільнення сьогодні — привілеї до владі професіоналів, людей розумних, здатних знайти цей вихід.

— Отже, погана та партія, яка не хоче стити при владі?

Так партія безглузда. Але нам не потрібна влада задля влади, нам потрібна влада як механізм реалізації. Трудовий конгрес України — не ізоляційна партія. Ми відкриті для співпраці з усіма демократичними силами. Але партії необхідно пройти цей мотолару боротьби за владу. І я далекий від думки, що в своєму шляху ми не зміниватимемо політичних гесел. Але неминим залішати меться принцип: будь-які суспільні реформи мають провадитися з максимальним урахуванням інтересів людини, за умов твердих соціальних гарантій.

САКРАЛЬНА СКАРБНИЦЯ ГАЛИЧИНИ

В Івано-Франківську після реставрації в прищених колишнього римо-католицького костюлу відкрито художній музей.

Вперше в Україні експозицію мистецтва розгорнуто в храмі. Виставлено велику колекцію, яка в часи гонінь на церкву знаходилася у схованні. Працівники музею ділили по складах-залинках, куди як історію склали церковний релікт захрихт країн, серед якого були безлічч мистецькі речі. Ні сий страх і ризик збирили їх кінцями і ливиські реставратори, ретучно релікції від цілковитого знищення. У храмі влітські реставратори відновили купольний розпис, орнаментальні та сюжетні композиції, розблені шпирями.

В експозиції головний акцент зроблено на скульптуру, яка тут представлена роботами майстрів Томаса Гудера та Конрада Кутше-райтера з Львова. Окрім неї, надзвичайно цікавими є твори кінця XVIII століття. Окремі виставки стали стародавні українські архітектурні цінності XVIII століття Михайла Слоска, друкерні при монастирі св.Юра, Польської галерії. Ну і, звичайно, інтерес викликають зразки декоративного різьблення, ікони, ікони, ікони. На додаток до естетичної насолоди від побаченого для відвідувачів алаштували концерти духовної музики і співу.

Головною метою поєднання експозиції з репрезентацією унікальної своєрідності релігійного мистецтва галицького регіону, що зумовлено строкатим і багатим історичним минулим краю та тиском переселення в його теренах різних етнотипів і народів різних традицій.

На зйомку: художник-реставратор Богдан Бринський під час кінцевої обробки дерев'яної скульптури.

Фото Володимира МИГОВИЧА.

Подарунок шевченковцям

Тому, хто намагається глибше і об'єктивніше дослідити творчість Кобзаря, донедавна цілкоміа ярлик українського буржуазного (це якого?) націоналіста. За такої атмосфери загальну ярлик отримав і працівник Львівського держуніверситету, який кандидат філологічних наук Богдан Лєсєвський. Мусив розпротистися з університетом, заробляючи на хліб звадіваючи немірської райони. Але відірвати Богдана Васильовича від літературознавчої праці не вдалося. Самотужки продовжував опановувати глибини теорії літератури. Цікаві і захоплюючі були його виступи на республіканських наукових конференціях, присвячених Іванові Франку, Богданові Лепкому. Але найсильніша праця, яку він надумав завершити до 180-річчя від дня народження Кобзаря, — це словник «Фігури художньої мови Шевченка». Позула — тривала наполеглива праця, і книга вже готова до друку. Звичайно, докладно аналізувати — то справа фахівців. А я наведу лише кілька цифр та фактів. За вершину шевченковцям в нас про-

тягом багатьох років ажаждали двомовний шевченківський словник тропів й інших стилістичних засобів та прийомів. Він налічував лише та десятки мовних фігур. А в немірській літературознавчій — сто. І всі вони проліцовані прикладами з Кобзаря. У Богдана Лєсєвського літературознавчі термини — не мовні, а стилістичні. Це складання інших словників та енциклопедій. Є в тому щось символічне, що новий шевченківський словник укладено в Немирів. Тут свого часу прокинувся неорієнтований талановитий Шенечко І. Сошко, працював першим біографом Кобзаря М. Чалій. І, на решті, тим краєм Шевченко завжди проймав.

Праця Лєсєвського на повну силу демонструє велич і значущість мовного скарбу Кобзаря і заслугоую бути виданою ще до 180-річчя ювілею поета. Не зважаючи на тяжке матеріальне становище, а надігметесь на допомогу палих прихильників творчості поета.

Михайло КАВУН.
Винницька область.

Долі людські

Захотілося побути самим собою

47 років проживає під чужим ім'ям мешканець села Антонівки Тлумачського району Григорій Миронюк. Більшість тих, з ким доводилося спілкуватися, знали його як Михайла Мандзюка.

Рік у тому, що 1946 року знову УПА Григорій Миронюк потрапив до рук совієтських. Знаючи, чим це загрожує родичам, він назвався Михайлом Мандзюком. Військовий трибунал засудив 23-річного вока до 10 років тюрми.

Згодом же Григорій Миронюк вирішив повернутися своє власне ім'я. В Тлумачі відбувся суд, який розглянув його справу і встановив, що Михайло Мандзюк дійсно є не хто інший як Григорій Миронюк.

Василь САМАРІВ.

Добра звістка

Новий тролейбусний маршрут

За номером 10 з'явився в Кіровограді. Так втілюється в життя ініціатива голови міськради Василя Мудука, який запропонував створити тролейбус у новий, 102 мікрорайон міста. Новий маршрут почав діяти значно раніше, ніж було заплановано.

Михайло ВОЛОК.

Кримінальна хроніка

«Півні» над скиртами

Вісім солон'ячків сирит спалювалося за одну ніч поблизу села Анто-ниці Шполянського району. За діченим операцією група УВС області на чолі з полковником Миколой Задонським виклала палич — місцевого 20-річного помічника Олександрова О., який обвинувачено в злодійстві.

Разом з цим групі в селі обшукано понад 350 пожеж. Існує злочинний цін пелюдо-паротексний, як правило, злодійство, якого не покрив господарствим мільярдами збитків, завдаючи пожежам. Коли не-спроможні були відшкодувати пожежну охорону на селі — питання не риторичне.

Лілія ТИГАРЕНКО.

Черкаська область.

«Партизани» нервують,

Коли відбуваються Чернівці, нас, солдатів запалу, в народі — «партизани», ніхто не питає: хочеш чи не хочеш йти в десант? Нісся. Військомати брали прямо, як кажуть, з ліжка. Там більшість з нас, отримували великі дози опорушника, підірвали своє здоров'я, стають халіками. Здавалося б, хоча б інші держави має споконвітно свої гриби перед нами. Стають вони нам законною надією, але чи можемо ми ними скористатися, коли ще й досі не помітили чорнобильського посягання? Шлях проблеми отримати доповідь про наше життя в «соні» Військомати «фобується» під до Центрального архіву Міністерства оборони. В архіві посилаються на халатність військоматів, на власні проблеми, і ця доповідь доводиться чекати мало не по року...

Так листи а редакційній пошті непоодинокі. Недовдоволення серед кошиків «партизанів» та й «чорнобильців» інших категорій зростає.

Наш спеціальний кореспондент, навідавшись до Центрального архіву, що одразу ж за станцією метро «Арсенальна», зустрів у невеличкому апартаменті майора Василь Турчак.

— Сьогодні відвідувачів ще не дуже багато, а бачили б ви, що кояться тут у вітальній ділі, коли приймає начальників архіву підполковник Григорій БУТЧЕНКО.

— Чому ж справа? З цього простого запитання розпочинає нас бесіда із Григорієм Петровичем.

— Щоб читати краще арозуміли ситуацію, поясню, що наш Центральный архів Міністерства оборони створено на базі архіву Київського військового округу. Відвідувачів у нас ніколи не бракувало — люди йдуть за архівними довідками про зарплату, продовження служби, просять асаноувати факт смерті батька чи сина при виконанні службових обов'язків тощо. Йшли до нас і «чорнобильці».

Але справжні ставоваторівні настало після прийняття 25 серпня миколого року постанови Кабінету міністрів про об'єднання загальносоюзних послідов на українські. Щоб отримати послужбові містечка, послідов нового аракта, треба подати йти архівну довідку, де має бути вказано місце знаходження військової частини на той час, кінквісь вийде в зону — ділі і години, дозу отриманого опромінення тощо.

Ці Шевченкові радки з його знаменитими «Гайдамаками» сплили на думку багатьох гостей, котрі вперше студія на святу землю колишньої української столиці гетьманської доби і снілом за Кобзарем гірко зіткнули, побачивши і через шпінтора століття поспіш «козацької» силі в убогій руху... Не горда, неперістута столиця фортеця відкривалася очам, а «старцеві малосильці» — тихе, провісичіє містечко.

Після двох ділів тривала у Чигирині робота правління Української Всеукраїнської Координаційної Ради (УВКР) спільно з місцевими властями, представниками української козацтва, Спільним письменницьким, «Провісним», міністерств культури, у справах національностей та міграції, бізнесових, наукових, медичних, освітніх, культурних, молодіжних організацій України, близького і далекого зарубіжжя. Вперше від каси Богдана Хмельницького, коли до резиденції чеського короля прибули посліди з Польщі, Туреччини, Швеції, Італії, Австрії, Англії, до древнього Чигириня приїхали Надвірнянський і Поліський Український Республіканський центр України, промисловий івд тям, які відкрітати

Військо

архіварію «задиhaються»

За день ми видаємо по шістьдесят-сімдесят таких складних довідок, а інше у грудні-квітні отримали й приняли до роботи понад 15 тисяч запитів. Ще понад 5 тисяч таких надійшло в травні-липені і деякі воїни «мертвими» вантажем. Відповіді сьогодні отримують ті, хто надіслав запити ще в кінці минулого року. Ми просто фізично не можемо «переварити» таку кількість запитів.

Але ж перед тим, як прийняти чи ні іншу постанову, уряд зобов'язаний був прорахувати, яким чином вона виконуватиметься. Неже з вами ніхто не консультувався, не пропонував збільшити штат архіву? До речі, якщо це не військово-таємнича, який цей штат у нас і на що затятий?

— Уже після того, як постанову набрала чинності і ми почали задіятих від напильну відвідувачів, в архіві побу-

вало кілька комісій, у тому числі і з Верховної Ради. Так що проблеми наш ів відомі.

У штаті архіву — 19 працівників, з них 3 — військово-службовці, і лише 4 — з спеціальним освітнім. Щоб якимось виправити становище, нам потрібно до скорого працівників. Роботи не зменшується, а навпаки — долається. Нам мали надати документи ще понад 150 розформованих військових частин, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. І це в той час, коли матеріали архіву і так, як кажуть, не доведені до кондиції. Правда, ми домоглися, щоб нам частини надіслали лише ті частини, які мали центральне підпорядкування, інші — в архіві військових округів.

Міністерство оборони пішло нам назустріч і виділило ще офіцерів, які перебувають у його розпорядженні. Нам хоча

б один комп'ютер та ксерокс, без яких ми, як без рук...

— Даруйте, Григорію Петровичу, але ті офіцери, котрих ти кажеш, до нас командують, кажуть російською мовою, «времешчій», люди непідковні, сьогодні вони тут, завтра — деінде. Звідси й робота...

— Це, хоч як прикро, так. З одного боку, ми відічні Міністерству оборони за допомогу, з іншого, виходить така картина: місця, а то й два місця, офіцери азам архівної справи, а він, дивись, а він й отримує інші призначення чи взагалі

іде з війська. Навчай їхнього.

— Вихід, очевидно, у залученні професійних архіваріюв, істориків-науковців, без яких будь-яка архівна установа безпомічна. Там паче така, як ааша, котрі має стати не тільки хранителем історичних документів українського аійська, а й джерелом наукових військових досліджень.

— Але такі спеціалісти на сьогодні не по кішені — мала зарплата. І це за того, що, крім загальноновідомих мінусів архівної роботи, у нас існує ще один — багато документів радіоактивно заражені, аде вивезені воїни з зон ЧАЕС.

Отже, треба вивукувати додаткові кошти, і в пенен, до нас підуть фахівці, оскільки у нас тут шийні клоади для творчих особистостей.

— І все ж, чим, Григорію Петровичу ми хоч трохи може-

мо заспокоїти наших потенційних відвідувачів?

— Тим, що ми кидемо усі сили для віднаї таких довідок, робимо все для того, щоб розширити штат архіву, працювати інтенсивніше.

Але є ще один кардинальний ніхді — поліпшити діяльність військоматів на місцях. Воїни ж мають списки військових частин, які брали участь в ліквідації аварії на ЧАЕС, і зобов'язані вказувати на місцях в нашому запису «чорнобильцям», кудсь саме сіді звертатися — до нашого архіву чи, можливо, не втрачаючи часу,

до військових частин. З 6279 розглянутих нами у другому кварталі запитів більше половини (її) надійшли не за призначенням, тобто ті, які мали бути адресовані «чорнобильським» частинам, архівам на місцях або ж розглянуті безпосередньо створенням при військоматах комісіями. Міністерство оборони уже розіслало на місця відповідну директиву, і будемо сподіватися, що це поліпшить становище.

За даними МО, через Чернівці пройшло близько 142 тисяч військослужбовців і в їхній запису, призначених військоматами. Приблизно 30-ти тисячам з них видали довідки наш архів, нехай же стільки ж — інші. Отож, можемо увітати, яка робота попереду.

Розмови вів

Анатолій БЕНЬ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

«Глянем на Чигирин, колись-то козачий...»

Святині

пам'ятки козацьчини в контексті видатної дати — 400-річчя з дня народження Богдана Хмельницького, яке відзначається Україною і Олєюко у 1995 році. У виступах відче-р'ем-міністра Миколи Жулинського, котрий очолює козацький «гетьманський» конвент, народний депутат Івана Драча, Дмитра Павличка, Представників Президента у Черкаській області і в Чигиринському районі Константина Ястреба та Володимира Яценюка звучить величність у тому, що завдяки державним і громадським усяким буде повернута «слава слава Чигиринна», а чигиринці — цивілізоване місто, ах, пана ті, чинство.

Кабінет міністрів України виділяє напильного року для відвідування Чигирини 500 мільйонів карбованців, з яких уже використано близько 200 мільйонів. Щоб закінчити реставраційно-ремонтні роботи історичних пам'яток, спорудити музей гайдамацького руху, пам'ятки Богданові Хмельницькому у Суботині його побити, в Іванові, Бобуку, Максимові Кривоусові, Іванові Золотаренку у Чигирині, пам'яті зянк у Холодноярі й під Корсунем, на місці переможної битви Богдана Хмельницького у 1648 році, газифікувати Чигиринський район, що перебудовано

комплексним планом соціального розвитку, побудувати, знову, мільярди карбованців.

Ось чому до відзначення козацької столиці України привернуто увагу світового козацтва.

В Муніна, неадекватній соціально-психологічній службі Збройних Сил України, гетьман Україниського козацтва: — Попряте ж, що Чигирин і Суботин уродовою стільці вичини і підкорувати, поб'єртери з родолов пам'яті хардую саму загату про гетьманів і державність України, створюючи козацька столиця зянк. Воно — корінь, десинице на дуна України. Я відчув тут великий приліт духовності. І це раз уразив, що вистіють наша держава, якого б політичного шантажу і захвату не завдав добрий довідок, який наш народ. Однак у добу небезпек він завжди випростоувався на повен рист своєму відвагою, мужністю, нехтуванням перед життям безпечки, навіть смерті. Це пам'ядошть слави мунішнина.

Хай-наш таким і залишається: добрим, відкритим до всього світу, але і пильним, з мильними збройними силами, щоб ніхкі ділеті чи близькі сусіді не навмисно вирішували свої проблеми за рахунок України.

Т.Гувак, професор (СПА).

Це називаються добра ідеї — відітати Чигирин — колиську новітньої української державності. Особливо це корисно для мене, історика з фахом. Я багато тут говорю з простими людьми: у Суботині, Мелітевіці, біля Мотрошинського Святогірського монастиря у Холодноярі й переконався: всі воїни хотять самостійної держави України. А труднощі і становлення сприймають так, як і при побудові нової хвті — вони тимчасові. Я вірю: відбудеться століття Богдана Хмельницького, а з ним — і вся Україна.

О.Руденко-Десняк, письменник (Росія).

Наприкінці життя у Москві відбудеться неординарна подія — перший конгрес українців Росії. І побачить світ перший примірник видання «Український вогор» — газета українства Росії. Це дуже добре, бо засідання УВКР відбулося у Чигирині. У цьому є певна символіка, оскільки, однак мені здається, що найбільш уваги було звернуто на проблеми самої Координаційної Ради, на шляхи наладження контактів між східною і західною діаспорами та між українцями. У Росії, не приховано, перед більшістю свідомих українців стоїть болічне питання: чи по-

тріба східна діаспора свій Українці? Це це чекає ствердній відповіді.

О.Коваль, голова координаційного осередку українських громадських уствів у Західній Європі (Бельгія).

Я багато студіював історію України і не було мого мірною — побачити аласним очима батьківщину Володимира Хмельницького, його резиденцію й уявляючи — ідентично перку, намалювану Тарасом Шевченком. Яке то щастя, що вона збереглася до наших ділі. Нині з особливим піднесенням працює зянк українського відраження. Зокрема, видає праці асаботу в Україні відвагою педагога, психолога, письменника професора Григорія Ващенко і тепер чинити у кількох вузах України лекції про його творчу спадщину.

В.Верста, генеральний секретар КБВ (Київ).

Неймовірно щасливий, що ходив козацькими і гайдамацькими стежками. Чигирин, Холодний Яр — це дивовижний світ духовності, енергетичні витони народних поетів з яких витворили державність і державність України. У Канаді, в Торонто, на початку листопада, відбувається зібрання Світового Конгресу українців України, на якому буде затверджено нова пана пашої організації, аде українці в Україні вже стали аильними. Тепер наші завдання — всільно допомагати стаяти на ногах орийний не окий поколінням наших предків самостійній Україні. Хай нам в цьому допоможе Господь Бог!

Лілія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

ГОСПОДА ДИРЕКТОРА РОССИЙСКИХ ФИЛИАЛОВ БАНКОВ В УКРАИНЕ!

Где бы Вы не находились,
«ПРАВЭКС»-БАНК приглашает Вас в свою
семью. Мы создадим Вам условия значительно
лучшие, чем предложенные российскими
коллегами. Мы обещаем Вам много работы —
интересной и творческой.

Естественно, что наши предложения —
для честных, работоспособных
и самостоятельных банкиров.

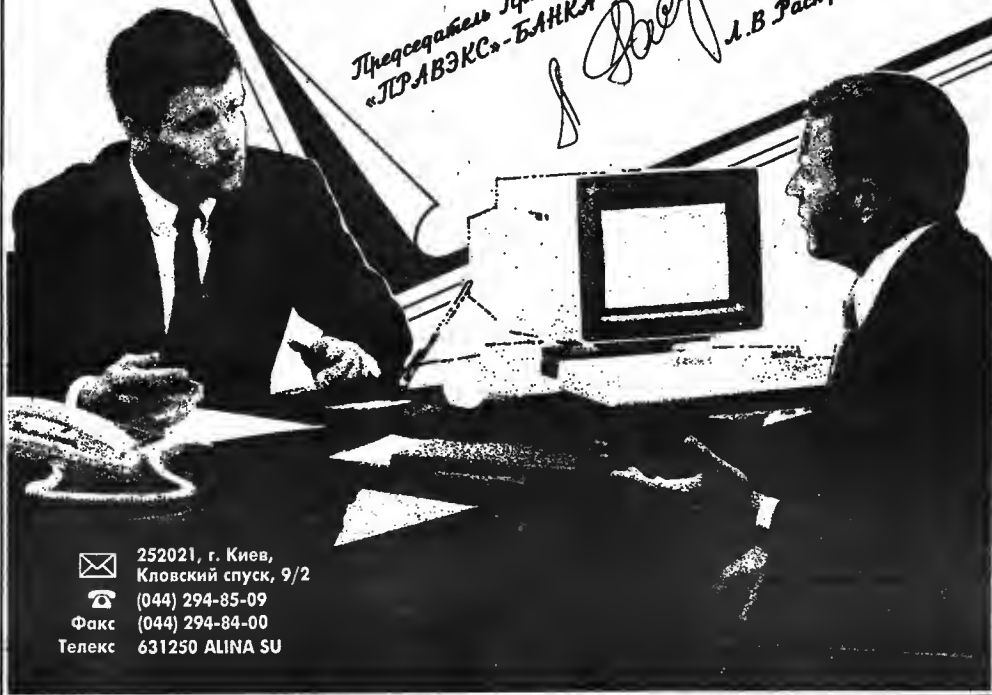
С искренним уважением

Председатель Совета
«ПРАВЭКС»-БАНКА

И. М. Черновецкий

Председатель Правления
«ПРАВЭКС»-БАНКА

И. В. Распутная

252021, г. Киев,
Кловский спуск, 9/2

(044) 294-85-09

Факс

(044) 294-84-00

Телекс

631250 ALINA SU

1, 2, 3, 4, 5, 6 і В.—сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Гопосу України».